

DECIZIE

22 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursurile declarate de către reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Conduct Linia”, avocatul Roman Doroftei, de către recurentul Andrei Toacă și de către reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Brand Leasing”, administratorul Alexandru Levca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ucfesciv Grup”, Anatolie Gîndea împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Conduct Linia”, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Volimbovscaia cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și aducerea părților în poziția inițială,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 iunie 2018, lichidatorul S.R.L. „Ucfesciv Grup”, Anatolie Gîndea a depus în instanța de judecată cerere privind declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și aducerea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul S.R.L. „Ucfesciv Grup”, Anatolie Gîndea.

S-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 2695 din 14 august 2014, a bunurilor imobile: terenul cu suprafața de 0,0836 ha, cu nr. cadastral XXXXX și construcția cu suprafața de 144,4 m.p. cu nr. cadastral XXXXX, situate în mun. XXXXX, str. XXXXX, încheiat între S.R.L. „Ucfesciv Grup” și S.C. „Conduct-Linia” S.R.L., autentificat de notarul public Zinaida Volimbovscaia.

S-a dispus aducerea părților în poziția inițială după cum urmează: a transmite în masa debitoare a S.R.L. „Ucfesciv Grup” (în procedura falimentului) a bunurilor imobile: terenul cu suprafața de 0,0836 ha, cu nr. cadastral XXXXX și construcție cu suprafața de 144,4 m.p. cu nr. cadastral XXXXX, situate în mun. XXXXX, str. XXXXX, prin corectarea înscrierilor corespunzătoare în registrul bunurilor imobile; a încasa de la S.R.L. „Ucfesciv Grup” (în procedura falimentului) în beneficiul S.C.

„Conduct-Linia” S.R.L. suma de 140 000 lei.

S-a încasat de la S.C. „Conduct Linia” S.R.L. taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 12 345 lei și 15 bani.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 28 aprilie 2022, avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” a declarat recurs împotriva hotărârii din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul declarat de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și s-a menținut hotărârea din 13 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La data de 08 noiembrie 2022, S.R.L. „Brand Leasing” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare.

La data de 19 decembrie 2022, Andrei Toacă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare.

La data de 19 decembrie 2022, avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, anularea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de S.R.L. „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 13 februarie 2023, avocatul Roman Doroftei în interesele recurentului S.R.L. „Conduct Linia” a depus recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată o consideră ilegală, aceasta nu cuprinde aprecierea și motivele privind probele noi administrate, fiind superficial argumentată și nemotivată.

La 15 februarie 2023, recurentul Andrei Toacă a depus recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată o consideră ilegală, or, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra împrejurărilor de esență care au generat procedura de revizuire.

Totodată, la 15 februarie 2023, și reprezentantul recurentului S.R.L. „Brand Leasing”, administratorul Alexandru Levca a depus recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și trimiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată o consideră ilegală, ce rezultă din aprecierea incorectă a circumstanțelor cauzei, urmînd a fi casată.

La 03 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor pentru notificare copia recursurilor depuse de avocatul Roman Doroftei în interesele recurentului S.R.L. „Conduct Linia”, recurentul Andrei Toacă și reprezentantul recurentului S.R.L. „Brand Leasing”, administratorul Alexandru Levca, împotriva încheierii din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 83, 84, 85, 86, vol. II).

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost pronunțată la 31 ianuarie 2023.

Astfel, recursurile declarate la 13 februarie 2023 și 15 februarie 2023, sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursurile declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

La caz, Colegiul reține că se contestă încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins ca fiind inadmisibile cererile de revizuire depuse de S.R.L. „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă.

În conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului; g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin

anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, drept temei de revizuire a deciziei instanței de apel au fost invocate prevederile art. 449 lit. b) și anume că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei și lit. c) că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Cu referire la motivul de revizuire a deciziei instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs indică că, înscrisurile menționate nu pot servi drept temei pentru admiterea cererii de revizuire, deoarece acestea nu se încadrează în temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

De fapt, argumentele invocate în cererea de revizuire vizează pretensele concluzii neîntemeiate și eronate formulate de către instanța de recurs și în mod direct sunt raportate la fondul cauzei, examinarea căreia pe cale ordinară a fost deja finalizată cu emiterea unei hotărâri definitive și irevocabile.

Astfel, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

În această ordine de idei, revizuentul urmează să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei și că aceste circumstanțe sau fapte au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă. Circumstanțe, care nu se atestă la caz.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios.

Atunci când se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, urmează a fi prezentate probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Colegiul reține că, argumentele indicate în cererea de revizuire, precum că prin emiterea deciziei din 04 octombrie 2022 s-a lezat în drepturi S.R.L. „Brand Leasing”, și că nu a fost atras în proces, sînt lipsite de temei juridic. Or, procesul de insolvență este unul distinct de procedura contencioasă.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele indicate în cererile de recurs și cadrul legal aplicabil cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră corectă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere ca inadmisibile a cererilor de revizuire depuse de S.R.L. „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă, or, alegațiile invocate de către aceștia ca temei de revizuire nu constituie circumstanțe noi în sensul art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 31 ianuarie 2023 că, circumstanțele invocate de către S.R.L. „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă, ca temei de revizuire a deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b), c) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

De asemenea, urmează de remarcat faptul că revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și

raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererilor de revizuire depuse de S.R.L. „Brand Leasing”, de avocatul Roman Doroftei în interesele S.R.L. „Conduct Linia” și de către Andrei Toacă, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către reprezentantul recurentului S.R.L. „Conduct Linia”, avocatul Roman Doroftei, de către recurentul Andrei Toacă și de către reprezentantul recurentului S.R.L. „Brand Leasing”, administratorul Alexandru Levca sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge cererile de recurs și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Conduct Linia”, avocatul Roman Doroftei, de către recurentul Andrei Toacă și de către reprezentantul recurentului Societatea cu Răspundere Limitată „Brand Leasing”, administratorul Alexandru Levca.

Se menține încheierea din 31 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Ucfesciv Grup”, Anatolie Gîndea împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Conduct Linia”, intervenient accesoriu notarul public Zinaida Volimbovscaia cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și aducerea părților în poziția inițială.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Mariana Pitic

Galina Stratulat